

ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ АМУ

Для Академії мистецтв України 2007 р. виявився багатим на мистецькі акції та інші творчі заходи, зокрема у стінах Академії відбулося ряд персональних та групових художніх виставок.

На початку року діяла виставка з нагоди десятої річниці заснування Академії мистецтв України. Акція означилася як своєрідний творчий звіт членів Академії. Широкому загалові представили свої твори живописці, графіки, скульптори — видатні діячі мистецтва, академіки і члени-кореспонденти АМУ, які зробили вагомий внесок у розвиток національної культури.

Глядачі мали змогу ознайомитися з роботами Андрія Чебикіна, Василя Бородая, Віри Баринової, Григорія Васецького, Олександра Губарева, Михайла Гуйди, Василя Гуріна, Михайла Дерегуса, Олександра Івахненка, Анатолія Куща, Марії Левитської, Данила Лідера, Олександра Лопухова, Павла Макова, Володимира Микити, Олексія Міщенка, Василя Перевальського, Володимира Прядки, Віктора Рижиха, Віктора Сидоренка, Миколи Стороженка, Володимира Федька, Віктора Шаталіна, Тетяни Яблонської, Георгія Якутовича, Сергія Якутовича.

Травень 2007 р. був ознаменований проведенням в Академії виставки художньої фотографії всесвітньо відомого польського фотохудожника **Кшиштофа Барчука**. Виставку відкрив академік, президент Академії мистецтв України Андрій Володимирович Чебикін.

На композиційно й естетично вишуканих, виконаних у несподівано цікавих ракурсах світинах — портрети відомих українських митців і пересічних людей, поряд з краєвидами, елементами міської архітектури.

Привертали увагу глядача фотографія, зроблена в парку маленького села на Вінниччині із зображенням фрагмента невеликого мавзолею графа Потоцького, збудованого понад

На виставці в Українському домі, присвяченій Голодомору 1932–1933 рр. Президент України Віктор Ющенко з дружиною перед творами члена-кореспондента АМУ Віри Баринової-Кулеби. 2007

100 років тому за проектом знаного архітектора М. Городецького; знімок засніженого берега Бугу сонячного зимового дня та інші. В цілому змістовні кольорові світлини звучали немов частини мозаїки, за якою складалося уявлення польського художника про нашу країну.

Експонувалася в приміщенні Академії персональна виставка творів почесного члена АМУ — **Володимира Петровича Семиноженка**, знаного в світі ученого, очільника Інституту монокристалів, відомого політичного діяча. Одна з яскравих граней його особистості — талант живописця, щиро закоханого в природу, митця, що тонко відчуває і через призму своєї лірико-поетичної душі переносить на полотно барви Всесвіту. Він з однаковим захопленням пише краєвиди і натюрморти. У його пейзажах багато неба, свіжого повітря — «Небо над землею» (2000), «Осінь іде» (2007), «Смарагдове надвечір'я» (2007); нерідко зустрічається мотив дороги, символу життя, нових вражень, сподівань.

У позначених імпресіоністичними прикметами творах «Туман над водою» (1996), «Туман над рікою» (1997р), художник тонко підмітив і передав той особливий стан природи, коли м'яка імла легким серпанком, ледь підсвіченим променями сонця, що сходить, наповнює жовтаво-рожеве вологе вранішнє повітря. Лесирувальні мазки легко торкаються полотна, не перекриваючи його фактури.

Навіть у таких прозаїчних, здавалося б, речах, як глиняні горщики, що сушаться на тину (суто українська сцена), художник майстерно втілює, сказати б, ностальгічну поетику. А яке захоплення викликали у глядачів «Квіти лугові», «Польові квіти», «Мамині мальви»!

З нагоди 95-річчя від дня народження відбулася пам'ятна виставка творів **Гаврила Мартиновича Глюка**, визначного представника закарпатської художньої школи, заслуженого діяча мистецтв України, справжнього класика радянського реалістичного живопису, відомого своїми жанровими полотнами, пейзажами — гірськими краєвидами, а також психологічними портретами. В Академії була представлена лише частина його великого доробку.

У виставковій залі Академії мистецтв України академіки АМУ — президент Андрій Чебикін (в центрі), віце-президент Віктор Сидоренко (ліворуч), головний учений секретар Микола Яковлев. 2007

У вступній статті до виданого альбому про Г. Глюка академік О. Федорук зазначає: «Глюк як митець був по-справжньому щасливий, малюючи свою горянську землю, своїх людей, хай поставлених специфікою жорстоких обставин в умови каторжної колгоспної праці, але дорогих і близьких йому... Своєю мистецькою спадщиною художник вивів закарпатське мистецтво на престижне місце в українській культурі».

Трагічній сторінці української історії — Голодомору 1932–1933 рр. була присвячена виставка, організована в Українському домі з ініціативи та за сприяння Президента України Віктора Ющенка. Поряд з документальним матеріалом були представлені мистецькі твори з приватної колекції Вільямса Моргана. В експозиції цієї виставки чільне місце посіли живописні роботи заслуженого діяча мистецтв України, члена-кореспондента АМУ **Віри Іванівни Баринової-Кулеби**, які вразили глядачів особливим емоційним настроєм, експресією.

Загальна художня концепція експозиції і окремих творів в Українському домі була запропонована В. Вовкуном. Глядач ніби ставав співучасником священнодійства, наблизившись до столу з вишитим рушником, глечиками та хлібом і свічкою. Над столом розміщувались чотири живописні твори Віри Іванівни, написані в традиціях неофольклоризму, об'єднані в поліптих: у центрі — полотно «За що голодна смерть?», обабіч нього картини «Дід Микола і баба Марфа» та «Сину, це твоя земля», а зверху картина «Голодомор 1932–1933» — як своєрідний логотип драми.

Трагедію народу авторка показує і співвідносить з трагедію своєї родини — через мікрокосм розкриває глобальність заподіяного тодішньою владою зла. Головний герой живописної композиції — український народ. «Господи! За що голодна смерть?» — ніби чуємо стогін селянина-хлібороба серед тих таки хлібів. Впали знесилені дід Микола і баба Марфа, марні спроби піднятися — їх притискає до землі коса, що в іншому контексті була б символом щедрого хлібного урожаю, а тут — символ смерті, що «косить», збирає інший, страшний, урожай.

Художниця демонструє уміння філософськи осмислювати явища, створювати вражаючі, узагальнюючі образи в довершених мистецьких формах.

У грудні відзначала своє 90-ліття Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА), що була заснована у 1917 р. як Українська академія мистецтва. Цей навчальний заклад виховав плеяду митців — живописців, графіків, скульпторів, архітекторів, мистецтвознавців, які стали відомими та шанованими не тільки в Україні, а й у світі. З нагоди ювілею 13 грудня в приміщенні АМУ було відкрито виставку творів академіків та членів-кореспондентів — випускників НАОМА, в експозиції виставки були представлені твори таких широко знаних художників, як Андрій Чебикін, Андрій Бокотей (вихованець Львівського інституту прикладного і декоративного мистецтва), Василь Бородай, Микола Стороженко, Василь Гурін, Михайло Гуйда, Володимир Чепелик, Олександр Лопухов, Віра Барінова-Кулеба, Олександр Губарев, Олександр Івахненко, Василь Перевальський, Сергій Якутович, Анатолій Куц, Володимир Прядка, Олексій Міщенко, Григорій Васецький, Віктор Рижих.

Виставкова діяльність Академії мистецтв України сприяє активізації творчо-пошукової праці науковців та митців, створенню змістовних і високохудожніх робіт, оновленню духовного життя нашого суспільства, мистецької культури України.

Оксана АНТОНЮК
мистецтвознавець